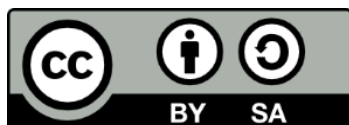

Σχολική Ψυχολογία

Ενότητα 13: Προγράμματα Παρέμβασης

Βασιλική Γιαννούλη

Τμήμα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Προγράμματα παρέμβασης

- Παρα τις μεγάλες διαφορές στα μοντέλα παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας κοινός στόχος όλων των προσπαθειών σε όποια χώρα αναφερόμαστε είναι η μετάβαση από τις αποσπασματικές μεμονωμένες υπηρεσίες σε συντονισμένες-ολοκληρωμένες υπηρεσίες προγράμματα σε ένα πολυδύναμο σύστημα υπηρεσιών στο πλαίσιο συνεργατικού δικτύου φορέων
- ---σε σχέση με τα προγράμματα πρόληψης στο σχολείο τρία είναι τα βασικά μοντέλα παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας = α) ΥΨΥ ενταγμένες στο σχολείο, β) ΥΨΥ συνδεδεμένες με το σχολείο γ) υπηρεσίες ψυχικής κοινότητας

Προγράμματα παρέμβασης

- ---είναι πολύ σπουδαίο να έχουμε παροχή των ενταγμένων στο σχολείο ΨΥ και την εφαρμογή προγραμμάτων με βάση το σχολείο όπου όλο το προσωπικό όλων των υπηρεσιών του σχολείου συνεργάζεται για το σχεδιασμό και την εφαρμογή ενός ευρύτερου πλαισίου προγραμμάτων πρόληψης & επιπλέον συντονίζει τη σύνδεση και με φορείς-υπηρεσίες της κοινότητας
- ---στο πλαίσιο μιας σύνθετης εννοιολογικής προσέγγισης έχει προταθεί το τριαρχικό μοντέλο παρεμβάσεων ΨΥ ενταγμένων στο σχολείο το οποίο έχει 3 διαστάσεις

Προγράμματα Παρέμβασης

- Η πρώτη διάσταση αφορά τα προγράμματα στα διαφορετικά επίπεδα πρόληψης
- Η δεύτερη συνδέεται με το ειδικό θέμα στο οποίο τα παρεμβατικά προγράμματα δίνουν έμφαση [διαταραχές συμπεριφοράς, βία, επιθετικότητα, διάσπαση προσοχής-υπερκινητικότητα, συναισθηματικά και κοινωνικά προβλήματα, χρήση/κατάχρηση ουσιών, θέματα σχετικά με τους γονείς και την οικογένεια]
- Η Τρίτη διάσταση έχει σχέση με την μείωση των εμποδίων για την πρόσβαση στις υπηρεσίες την εμπλοκή και ενδυνάμωση των γονέων τη διασύνδεση με υπηρεσίες και φορείς της κοινότητας τη στήριξη των οικογενειών σε μεταβατικές περιόδους και την αναγνώριση-ενίσχυση της πολιτισμικής ιδιαιτερότητας

Προγράμματα παρέμβασης

- Το δικό μας ΥΠαιδείας βρίσκεται σε μία προσπάθεια κάλυψης των κενών =
- Α) αναδιοργάνωση και αναβάθμιση των σχολικών ψυχολογικών υπηρεσιών που είναι ενταγμένες στο σχολείο
- Β) βελτίωση του συντονισμού και ενσωμάτωση των υπηρεσιών υγείας της κοινότητας και των κοινωνικών υπηρεσιών
- Γ) ενίσχυση της σύνδεσης των σχολικών ψυχολογικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών ΨΥ της κοινότητας
- Δ) την ενσωμάτωση των προγραμμάτων που εφαρμόζονται από το σχολείο και την κοινότητα σε ένα ενιαίο πολυδύναμο πρόγραμμα παρεμβάσεων που απευθύνεται στους μαθητές και στις οικογένειες

Προγράμματα παρέμβασης

- Για την επίτευξη των παραπάνω προτείνεται μια καινούρια εννοιολογική προσέγγιση η οποία δίνει έμφαση στην «ενίσχυση της ικανότητας» για μάθηση & έχει χρησιμοποιηθεί ως οδηγός για νομοθετικές αλλαγές αλλά και για την έρευνα τη θεωρία και την πράξη
- ---η έννοια της διευκόλυνσης της μάθησης και της ανάπτυξης συνδέεται με μια ολόκληρη θεώρηση όσον αφορά τις παρεμβάσεις
- Σύμφωνα με τη θεώρηση αυτή για να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες των παιδιών είναι απαραίτητη μια συστηματική & πολυεπίπεδη παρέμβαση με δραστηριότητες που ενισχύουν την ικανότητα τους για μάθηση & ανάπτυξη

Προγράμματα παρέμβασης

- Ο Adelman 2008 περιγράφει 6 βασικούς & αλληλένδετους τομείς δραστηριοτήτων παρέμβασης των μαθητών που έχουν στόχο τη διευκόλυνση της μάθησης και ανάπτυξης των παιδιών
- Διευκόλυνση της μάθησης & ανάπτυξης των μαθητών στο πλαίσιο της σχολικής τάξης
- Βοήθεια στους μαθητές και τις οικογένειες
- Αντιμετώπιση κρίσεων και πρόληψη
- Στήριξη σε μεταβατικά στάδια
- Εμπλοκή της οικογένειας σε θέματα σχολείου
- Συνεργασία με την κοινότητα για ενεργό εμπλοκή και στήριξη

Προγράμματα παρέμβασης

- Στην δόμηση προγραμμάτων λαμβάνονται υπόψη τα εξής =
- Ανασκόπηση σχετικής βιβλιογραφίας
- Καθορισμός του σκοπού και των ειδικότερων στόχων του προγράμματος
- Αξιολόγηση των αναγκών των συγκεκριμένων πλαισίων παρέμβασης
- Προσδιορισμός της δομής του προγράμματος, επίπεδα πρόληψης, ομάδες παρέμβασης, καθορισμός θεματικών ενοτήτων και κύκλων συναντήσεων με συγκεκριμένες δραστηριότητες, καθορισμός επιλογή δραστηριοτήτων
- Καθορισμός μεθόδου διαδικασίας, πρόγραμμα συναντήσεων ομάδες παρέμβασης αξιολόγηση & ολοκλήρωση του προγράμματος

Προγράμματα παρέμβασης

- ---τα ευρήματα της διεθνούς βιβλιογραφίας θα πρέπει να αξιοποιηθούν από την Ελληνική Πολιτεία ώστε να ανατραπεί η μονομερής έμφαση και επιδότηση προγραμμάτων παρέμβασης που αποσκοπούν μεμονωμένα και αποσπασματικά στην αντιμετώπιση διαφόρων θεμάτων όπως πρόληψη εξαρτησιογόνων ουσιών στο πλαίσιο ενός ως επι το πλείστον ιατρικού-κλινικού μοντέλου
- Παρεμβατικά προγράμματα πρωτογενούς & δευτερογενούς πρόληψης –ενίσχυση κοινωνικής & συναισθηματικής διάστασης της μάθησης στο σχολείο

Προγράμματα παρέμβασης

- ---η κοινωνική και η συναισθηματική διάσταση της μάθησης αναδεικνύει τη σημαντική σχέση μεταξύ σχολικής προσαρμογής και σχολικής επιτυχίας με την προαγωγή των κοινωνικών και συναισθηματικών δεξιοτήτων των μαθητών
- ---η διδασκαλία αυτών των δεξιοτήτων μέσω εφαρμογής σχετικών προγραμμάτων θεωρείται πλέον σημαντικό και απαραίτητο εργαλείο και μέσο για διευκολυνθεί η επιτυχία όλων των μαθητών
- ---στην ΜΒ εφαρμόζεται από το 2003 πιλοτικά και από το 2005 σε εθνικό επίπεδο σε σχολεία Α/θμιας & Β/θμιας εκπαίδευσης αλλά και σε ειδικά σχολεία

Προγράμματα παρέμβασης

- Ένα από τα πιο γνωστά προγράμματα κοινωνικής – συναισθηματικής αγωγής είναι με τον τίτλο «Social-Emotional Assessment and Learning Program (SEAL) (Προγράμματα Κοινωνικής & Συναισθηματικής Αξιολόγησης και Μάθησης) (Humphrey 2009) = το οποίο ενισχύει την προαγωγή των κοινωνικών και συναισθηματικών δεξιοτήτων που λειτουργούν υποστηρικτικά στη μάθηση στην υιοθέτηση θετικών συμπεριφορών στην ενίσχυση της φοίτησης και στην προαγωγή της αποτελεσματικότητας του προσωπικού και της συναισθηματικής υγείας και ευεξίας όλων όσων ανήκουν στη σχολική κοινότητα –η εφαρμογή του γίνεται σε 3 επίπεδα =

Προγράμματα παρέμβασης

- Α) σε ολόκληρο τον σχολικό πληθυσμό
- Β) σε μικρές ομάδες για τους μαθητές εκείνους που χρειάζονται μεγαλύτερη υποστήριξη
- Γ) σε μαθητές «υψηλού κινδύνου»
- -----
- Στην Ολλανδία βασικό στόχο στην εκπαίδευση αποτελούν η συναισθηματική & η πνευματική ανάπτυξη των παιδιών η προαγωγή της δημιουργικότητας τους και η απόκτηση κοινωνικών πολιτισμικών και σωματικών δεξιοτήτων –η επίτευξη αυτών γίνεται μέσω μιας θεματικής ενότητας του αναλυτικού προγράμματος με τίτλο «personal & world orientation» =με προσανατολισμό τον εαυτό, τις διαπροσωπικές σχέσεις κατανόηση του τρόπου με τον οποίο οι άνθρωποι επιλύουν προβλήματα νοηματοδότηση της ύπαρξης του κάθε ατόμου

Προγράμματα παρέμβασης

- ---η αναγνώριση εφαρμογής των αυτών προγραμμάτων ως αναπόσπαστο μέρος της εκπαιδευτικής πρακτικής υπάρχει και στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα –έτσι έχουμε ένταξη στο επίσημο αναλυτικό πρόγραμμα ενός καινούριου γνωστικού αντικειμένου της «Σχολικής και Κοινωνικής Ζωής» με απώτερο σκοπό την ολόπλευρη θετική ανάπτυξη των μαθητών και την προαγωγή της σωματικής και ψυχικής τους υγείας, της ανθεκτικότητας και ευεξίας
- ---το πρόγραμμα αυτό έχει πραγματοποιηθεί στα πλαίσια του Έργου του ΠΑΙΔ.ΙΝΣΤ. Νέο Σχολείο (ΕΣΠΑ 2007-2013) αναπτύχθηκε μέσα από μια ομάδα εμπειρογνομόνων με ΕΚ από την καθηγ. κ. Χατζηχρήστου

Προγράμματα παρέμβασης

- Ξεκίνησε πιλοτικά ενώ επρόκειτο να μπει στο ωρολόγιο πρόγραμμα το 2012-2013
- ---οι θεματικές ενότητες που διαπραγματεύεται είναι =
- Α) επικοινωνώ αισθάνομαι είμαι ο εαυτός μου (ενδοπροσωπική-διαπροσωπική επικοινωνία)
- Β) ζούμε μαζί (διατήρηση υγιών διαπροσωπικών σχέσεων και ανάπτυξη αξιών και στάσεων που προάγουν την κοινωνική ευαισθησία και υπευθυνότητα)
- Γ) φροντίζω τον εαυτό μου που αποσκοπεί στην ενδυνάμωση των μαθητών έτσι ώστε να μπορούν αυτόνομα και υπεύθυνα να παίρνουν αποφάσεις που αφορούν την προσωπική τους υγεία και ασφάλεια
- Δ) το σχολείο ως κοινότητα –ζούμε και στηρίζουμε ο ένας τον άλλον

Προγράμματα παρέμβασης

- Ο Zins και οι συνεργάτες του 2004 όρισαν την ΚΣΑ ως =τη διεργασία με την οποία τα παιδιά βελτιώνουν την ικανότητα τους να συνδυάσουν τη σκέψη το συναίσθημα και τη συμπεριφορά ώστε να επιτυγχάνουν σημαντικές καθημερινές δραστηριότητες
- ---οι βασικές δεξιότητες της ΚΣΑ προωθούνται μέσω προγραμμάτων παρέμβασης και είναι οι εξής =
- Α) αυτογνωσία –ικανότητα για κατανόηση & αναγνώριση συναισθημάτων ακριβή αυτό-αντίληψη αναγνώριση δυνατοτήτων αναγκών και αξιών αυτοαποτελεσματικότητα πνευματικότητα
- Β) κοινωνική αντίληψη –προοπτική θέαση των καταστάσεων ενσυναίσθηση εκτίμηση της διαφορετικότητας σεβασμός του άλλου

Προγράμματα παρέμβασης

- Γ) λήψη αποφάσεων –αναγνώριση του προβλήματος ανάλυση της κατάστασης λύση του προβλήματος αξιολόγηση και συλλογισμός επάνω στο πρόβλημα ανάληψη προσωπικής και ηθικής ευθύνης
- Δ) αυτοδιαχείριση –έλεγχος των παρορμήσεων και διαχείριση άγχους αυτοκινητοποίηση και πειθαρχία τοποθέτηση στόχων και οργανωτικές δεξιότητες
- Ε) διαχείριση σχέσεων-επικοινωνία κοινωνική εμπλοκή και σύναψη σχέσεων συνεργατικότητα διαπραγμάτευση άρνηση & διαχείριση συγκρούσεων αναζήτηση και παροχή βοήθειας

Προγράμματα παρέμβασης PATHS

- Promoting alternative thinking strategies =προάγει τις συναισθηματικές δεξιότητες των μαθητών τις θετικές διαπροσωπικές σχέσεις με τους συμμαθητές τη επίλυση προβλημάτων συμπεριφοράς και συναισθηματικών προβλημάτων σε παιδιά ηλικίας Νηπιαγ μέχρι 5ης τάξης
- ---ενσωματώνεται στο αναλυτικό πρόγραμμα & εφαρμόζεται στην γενική τάξη
- ---βασικές αρχές =το σχολείο θεωρείται ένα θεμελιώδες οικολογικό πλαίσιο το οποίο μπορεί να γίνει το βασικό επίκεντρο των αλλαγών, β) ολιστική προσέγγιση στο συναίσθημα στη συμπεριφορά και τη γνωστική επεξεργασία γ)ικανότητα του παιδιού να διαχειρίζεται τα συναισθήματα, να ελέγχει τη συμπεριφορά του να επιλύει τα προβλήματα στις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις, ανάπτυξη καθοριστικών προστατευτικών παραγόντων για την μείωση της δυσπροσαρμοστικότητας

Προγράμματα παρέμβασης

- Το PATHS διαιρείται σε 3 θεματικές ενότητες =α) την ενότητα της ετοιμότητας και του αυτοελέγχου, β) την ενότητα των συναισθημάτων και των σχέσεων και γ) την ενότητα επίλυσης διαπροσωπικών σχέσεων γνωστικών προβλημάτων –ανάπτυξη θετικής αυτοεκτίμησης και τη βελτίωση των σχέσεων με τους συνομηλίκους
- ---η εφαρμογή του διαρκεί 5 χρόνια και προσαρμόζεται στις ιδιαίτερες συνθήκες της τάξης
- Πρόγραμμα I Can Problem Solve Program =το πρόγραμμα αυτό δίνει βαρύτητα στην επίλυση των διαπροσωπικών προβλημάτων –σε παιδιά που έχουν δυσκολίες συμπεριφοράς & έχουν περιορισμένες δεξιότητες γνωστικής επίλυσης των προβλημάτων σε διαπροσωπικό επίπεδο

Προγράμματα παρέμβασης

- Γεγονός που τους δημιουργεί δυσκολίες στις σχέσεις με τους άλλους και δε τους επιτρέπει να χειριστούν τα καθημερινά τους προβλήματα
- ---οι δεξιότητες που αφορούν την ικανότητα των παιδιών και πρέπει να καλλιεργηθούν είναι=
 - Α) αναγνωρίζουν την ύπαρξη διαπροσωπικών προβλημάτων
 - Β) να σκέφτονται τις κατάλληλες λύσεις για το εκάστοτε πρόβλημα
 - Γ) να προβλέπουν τις συνέπειες των διαφορετικών λύσεων
- Το πρόγραμμα αυτό απευθύνεται σε όλη τη τάξη (Nastasi, Pluymert, Varjas & Bernstein 2002)

Προγράμματα παρέμβασης

- Program Social Decision Making/ Social Problem Solving Project
=πρόγραμμα που στοχεύει στην ενίσχυση της επιτυχίας των μαθητών της Β/θμιας εκπαίδευσης (Elias 2004) παρέχει στους μαθητές βασικές δεξιότητες και στρατηγικές για την υπεύθυνα λήψη απόφασης και επίλυσης προβλημάτων –είναι σχεδιασμένο για χρήση από όλους τους μαθητές συμπεριλαμβανομένων και εκείνων με κοινωνικές και συναισθηματικές δυσκολίες
- ---συνεισφέρει στη μείωση της σχολικής βίας ενισχύει την κοινωνική και συναισθηματική νοημοσύνη βελτιώνει τη σχολική επίδοση και προσοχή αναπτύσσει την πολυπολιτισμική οπτική των μαθητών και περιορίζει τη σχολική διαρροή παρέχει στρατηγικές για συμμετοχή των γονέων στη σχολική διαδικασία & για το σχεδιασμό και εφαρμογή ενός προγράμματος παροχή υπηρεσιών σε επίπεδο σχολικής κοινότητας (Elias & Butler 2005)

Προγράμματα παρέμβασης

- Το πρόγραμμα εφαρμόζεται δύο δεκαετίες και η επιτυχία του στηρίζεται στο γεγονός ότι στηρίζεται στο γεγονός ότι λειτουργεί υποστηρικτικά στη μαθησιακή ανάπτυξη των μαθητών
- ---οι μαθητές αναπτύσσουν δεξιότητες αυτοελέγχου, κοινωνικής αντίληψης, συμμετοχικότητας και κριτικής σκέψης
- ---οι δεξιότητες αυτές είναι οργανωμένες σε τρεις περιοχές μάθησης =
- α) ετοιμότητα για λήψη απόφασης
- Β) διδακτική φάση
- Γ) εφαρμογή

Προγράμματα παρέμβασης

- Πρόγραμμα δημιουργική επίλυση συγκρούσεων – resolving conflict creatively program =εφαρμόζεται για πολλά χρόνια στα σχολεία των ΗΠΑ =δίνει έμφαση στην επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών και στη στήριξη έτσι ώστε να εφαρμόσουν το αναλυτικό πρόγραμμα
- ---οι εκπαιδευτικοί επιμορφώνονται σε κοινωνική και συναισθηματική μάθηση, ενεργητική ακρόαση, προφορά βοήθειας διαχείριση συναισθημάτων, διαπραγμάτευση, διαμεσολάβηση, αποδοχή της διαφορετικότητας, αντιμετώπιση της προκατάληψης

Προγράμματα παρέμβασης

- Προγράμματα μαθησιακής υποστήριξης =ο Slavin και η ομάδα του σχεδίασαν ένα πρόγραμμα παρέμβασης με τίτλο «Επιτυχία για Όλους» το οποίο είναι πολυσύνθετο και περιλαμβάνει ποικίλες δραστηριότητες –συνδυάζει την παρέμβαση σε προσχολική κυρίως βαθμίδα και στις πρώτε τάξεις της Αης δημοτικού και την παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών στις οικογένειες των μαθητών
- ---το αυτό πρόγραμμα εφαρμόστηκε σε πολιτείες της Αμερικής και τα αποτελέσματα αξιολόγησης ήταν ιδιαίτερα αποτελεσματικά

Προγράμματα παρέμβασης

- Τα προγράμματα δευτερογενούς πρόληψης εμφανίζουν ορισμένα κοινά χαρακτηριστικά =
- Α) αφιερώνουν πολύ χρόνο στην άμεση διδασκαλία και μάθηση
- Β) ελέγχουν συστηματικά την πρόοδο των μαθητών παρέχοντας ευκαιρίες για πρακτική εξάσκηση έτσι ώστε να κατακτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες
- Γ) ορίζουν ιεραρχημένους και δομημένους στόχους όσον αφορά τις μαθησιακές εργασίες οι οποίοι εξαρτώνται από τις ικανότητες των παιδιών
- ---τα προγράμματα παρέμβασης αποβλέπουν στην κατάκτηση γνώσης μέσω της απόκτησης δεξιοτήτων στο πλαίσιο ενός ιεραρχικά δομημένου προγράμματος

Προγράμματα παρέμβασης

- Η διδασκαλία πραγματοποιείται συνήθως σε ομάδες παιδιών που συγκροτούνται με βάση το επίπεδο των δεξιοτήτων τους σε διάφορα γνωστικά αντικείμενα (Χατζηχρήστου Λυκισιάκου Λαμπροπούλου, 2009)
- ---υπάρχουν όμως και προγράμματα που βασίζονται σε ατομική διδασκαλία στα οποία οι μαθητές ακολουθούν ένα αυστηρά δομημένο πρόγραμμα και λαμβάνουν την αποκλειστική βοήθεια του εκπαιδευτικού (Παντελιάδου 2011)
- ---τέλος στα προγράμματα που εφαρμόζονται στην τάξη περιλαμβάνονται και αυτά της συνεργατικής μάθησης όπου τα παιδιά τοποθετούνται σε ομάδες μεικτής μαθησιακής ικανότητας –η μάθηση στηρίζεται στα κίνητρα που δημιουργούνται μέσω της συνεργασίας των μελών της ομάδας

Προγράμματα παρέμβασης

- Για την υποστήριξη παιδιών σε μεταβατικά στάδια και κρίσεις τα αντίστοιχα προγράμματα αποβλέπουν στην διευκόλυνση της προσαρμογής τους –οι στόχοι που θέτουν είναι =
- Α) να βοηθήσουν τα παιδιά να αποδεχθούν τον χωρισμό των γονέων τους να θεωρήσουν φυσιολογική τη νέα μορφή της οικογένειας και να δεχθούν το γεγονός ότι είναι παιδιά χωρισμένων γονέων
- Β) να αποσαφηνίσουν θέματα σχετικά με το διαζύγιο τα οποία ενδέχεται να προκαλούν σύγχυση & αναστάτωση
- Γ) να παράσχουν έναν ασφαλή χώρο μέσα στον οποίο τα παιδιά θα βιώσουν και θα επανεξετάσουν συναισθηματικά επώδυνες πτυχές του διαζυγίου και της ζωής μετά το χωρισμό των γονέων

Προγράμματα παρέμβασης

- Δ) να βοηθήσουν τα παιδιά να αναπτύξουν στρατηγικές αντιμετώπισης εντόνων συναισθημάτων και αρνητικών αλληλεπιδράσεων στην οικογένεια
- Ε) να εκπαιδεύσουν τα παιδιά σε συγκεκριμένες δεξιότητες που θα βοηθήσουν στην αντιμετώπιση προβλημάτων σχετικών με το διαζύγιο και στη λειτουργία της οικογένειας έπειτα από αυτό
- ΣΤ) να βοηθήσουν τα παιδιά να συζητήσουν με τους γονείς τους τους προβληματισμούς τις ανησυχίες και τους φόβους τους για το διαζύγιο και τις συνέπειες του

Προγράμματα παρέμβασης

- Πρόγραμμα –Children of Divorce Intervention program =τα δύο βασικά στοιχεία του προγράμματος είναι =
- Α) η κοινωνική στήριξη, μοίρασμα συναισθημάτων, διασαφήνιση κοινών παρανοήσεων και τη μείωση των συναισθημάτων της απομόνωσης
- Β) ανάπτυξη δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων επικοινωνία, αυτοέλεγχος διαχείριση θυμού και αναζήτηση υποστήριξης
- ---η αποτελεσματικότητα του προγράμματος επιβεβαιώνεται από τις απόψεις των γονέων των εκπαιδευτικών και των ίδιων των παιδιών (Pedro-Carol 2002)

Προγράμματα παρέμβασης

- ---υπάρχει πρόγραμμα παρέμβασης για παιδιά που αλλάζουν σχολικό περιβάλλον –επιδιώκεται στήριξη μαθησιακού και κοινωνικού τομέα –στάδιο προσαρμογής (Jason et al., 1992)
- ---υπάρχει πρόγραμμα «Ομάδα στήριξης παιδιών που θρηνούν» «grieving Support group” (Kunbar 2002) =πραγματοποιούνται συναντήσεις εβδομαδιαίες δέκα στο αριθμό όπου το παιδί ασχολείται με δραστηριότητες συναισθηματικής διεργασίας σχετικά με τη διαδικασία του θρήνου

Προγράμματα παρέμβασης

- Προγράμματα αγωγής υγείας =το σχολείο αναγνωρίζεται εδώ και 5 δεκαετίες ως ένας από τους βασικότερους φορείς για την αγωγή της υγείας
- ---από το 1980 ο ΠΟΥ έπαψε να εστιάζει την προσοχή του στην ατομική συμπεριφορά & άρχισε να ενδιαφέρεται για την ανάπτυξη των πλαισίων που προάγουν την υγεία
- ---μετά την διάσκεψη της Οτάβα τα σχολεία παίζουν κεντρικό ρόλο στην προώθηση τη υγείας δίνοντας έμφαση στις συνθήκες και στον τρόπο ζωής και θεωρούν την ποιότητα ζωής την απουσία της αρρώστιας και τις απόψεις για την υγεία ως θέματα ανοιχτά στο καθορισμό των οποίων πρέπει να συμμετέχουν και τα παιδιά (Barnekow 2006)

Προγράμματα παρέμβασης

- (Paulus 2009) οι θεματικές ενότητες στις οποίες επικεντρώνονται τα προγράμματα υγείας αφορούν τη σεξουαλική αγωγή-πρόληψη ΣΜΝ, ανεπιθύμητη εγκυμοσύνη, πρόληψη χρήσης καπνού-αλκοόλ, την προαγωγή της υγιεινής διατροφής και της φυσικής άσκησης την κυκλοφοριακή αγωγή και ομαδική ασφάλεια και την οδοντική υγεία
- ---σε μια ανασκόπηση 23 ερευνών που αφορούν τις παραπάνω κατηγορίες προγραμμάτων τα αποτελεσματικά προγράμματα σεξουαλικής αγωγής παρουσιάζουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά

Προγράμματα παρέμβασης

- Α) μείωση των επικίνδυνων σεξουαλικών συμπεριφορών που μπορούν να οδηγήσουν σε ανεπιθύμητη εγκυμοσύνη, μόλυνση από HIV, άλλα σεξουαλικών μεταδιδόμενα νοσήματα
- Β) βασίζονται σε θεωρίες κοινωνικής μάθησης δίνοντας έμφαση στην αναγνώριση των κοινωνικών επιρροών στην αλλαγή των ατομικών αξιών και των κανόνων ομάδας καθώς και στην ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων
- Γ) περιλαμβάνουν δραστηριότητες που είναι σχεδιασμένες να παρέχουν θεμελιώδη και έγκυρη πληροφόρηση προσαρμοσμένη στις προσωπικές ανάγκες σχετικά με τους κινδύνους της μη ασφαλούς σεξουαλικής επαφής και τις μεθόδους αποφυγής

Προγράμματα παρέμβασης

- Δ) προβλέπουν και θίγουν τις επιδράσεις των ΜΜΕ
- Ε) ενισχύουν και προάγουν τις αξίες και αρχές του ατόμου και τις νόρμες της ομάδας στην αποφυγή της μη ασφαλούς σεξουαλικής επαφής
- ΣΤ) χρησιμοποιούν τη μίμηση προτύπων και την πρακτική εξάσκηση στην επικοινωνία και διδάσκουν τη διαπραγμάτευση και τις δεξιότητες αντίστασης της πειθώ

- Προαγωγή υγιεινής διατροφής και φυσικής άσκησης (Shepherd et al. 2002)
- Κυκλοφορική Αγωγή και ομαδική ασφάλεια (Thomas & Perera, 2008)

Προγράμματα παρέμβασης

- Εδώ έχουμε ανασκόπηση 94 παρεμβάσεων που εστιάζουν στην πρόληψη χρήσης καπνού –αλκοόλ σε παιδιά ηλικίας 5-12 ετών και σε εφήβους 13-18
- ---οι επιτυχείς παρεμβάσεις = έχουν τα εξής χαρακτηριστικά
- Α) βιωματικό διαδραστικό χαρακτήρα με εμπλοκή των συμμετέχοντων
- Β) δεν έχουν τη μορφή διάλεξης
- Γ) χρήση θεωρίας κοινωνικής μάθησης και μοντέλα κοινωνικής επιρροής
- Δ) μίμηση θετικών προτύπων καθώς και εκμάθηση αντίστασης στην πίεση των ομηλίκων

Προγράμματα παρέμβασης

- Πρόληψη χρήσης εξαρτιογόνων ναρκωτικών ουσιών = (Botvin & Griffin 2004) =
- Παροχή πληροφοριών για ναρκωτικές ουσίες
- Εκμάθηση διαπροσωπικών –κοινωνικών δεξιοτήτων
- Κοινωνική επιρροή και ανάπτυξη δεξιοτήτων αντίστασης
- ανάπτυξη γενικών δεξιοτήτων
- Στόχευση σε συστηματικές αλλαγές

- Προγράμματα γονεϊκής εμπλοκής

Προγράμματα παρέμβασης

- Σύμφωνα με τον Epstein '97 υπάρχουν οι ακόλουθες διαστάσεις τρόποι γονεϊκής εμπλοκής =
- Α) παρακολούθηση –ανταπόκριση γονέων στα αιτήματα των εκπαιδευτικών για την βοήθεια των παιδιών τους με τη σχολική εργασία
- Β) εθελοντισμός –συμμετοχή γονέων σε δραστηριότητες στο σχολείο
- Γ) συμμετοχή –συμμετοχή γονέων στις καθημερινές δραστηριότητες των παιδιών τους που σχετίζονται με τη μελέτη στο σπίτι
- Δ) επικοινωνία με το σχολείο για την πρόοδο των παιδιών τους
- Ε) επικοινωνία με το σχολείο για να μάθουν πώς να δώσουν επιπλέον βοήθεια
- ΣΤ) συμμετοχή των γονέων στη λήψη των αποφάσεων

Προγράμματα παρέμβασης

- Οι Cristenson & Havsy 2004 αναφέρουν 4 παράγοντες που ενισχύουν την εμπλοκή της οικογένειας στη μάθηση=
- Α) η πολιτική και η πρακτική του σχολείου
- Β) η τάξη που ενδιαφέρεται και φροντίζει και το σχολικό πλαίσιο
- Γ) οι σχέσεις μεταξύ των μαθητών
- Δ) η οικογενειακή υποστήριξη και εμπλοκή
- ---η λογική της εφαρμογής προγραμμάτων στο σχολείο τα οποία εμπλέκουν και την οικογένεια έγκειται στην ύπαρξη ευρημάτων από έρευνες που δείχνουν ότι με τον τρόπο αυτό αυξάνονται τα οφέλη στην ακαδημαϊκή κοινωνική και συμπεριφορική επίδοση των μαθητών

Προγράμματα παρέμβασης

- Οι Christenson & Peterson έχουν εντοπίσει 6 αντιπροσωπευτικούς παράγοντες =
- Α) πρότυπα επιτυχίας & προσδοκίες
- Β) δομή
- Γ) ευκαιρίες για μάθηση
- Δ) υποστήριξη
- Ε) κλίμα/σχέσεις
- ΣΤ) παροχή προτύπων προς μίμηση

- Καταγράφω και συνδέω –Check & Correct intervention (Christenson, Thurlow, Sinclair, Lehr, Kaibel, Reschly, Mavis, Pohl 2008)

Προγράμματα παρέμβασης

- Ανήκει σε προγράμματα σύνδεσης σχολείου και οικογένειας – έχει σχεδιαστεί για να αντιμετωπίσει τη σχολική διαρροή προωθώντας την εμπλοκή του μαθητή με το σχολείο και τη μάθηση – έχει θετικά αποτελέσματα στην μείωση των % σχολικής διαρροής
- Εφαρμόζεται από έναν επόπτη/μέντορα ο οποίος αναλαμβάνει κάποιους μαθητές με τις οικογένειες τους για μια διάρκεια δύο ετών φροντίζοντας για τη σύνδεση τους με την εκπαίδευση
- Βελτιώνει την προσωπική επικοινωνία και τις ευκαιρίες για την ανάπτυξη εμπιστοσύνης –οι επόπτες και οι μέντορες «ελέγχουν» την εμπλοκή των μαθητών με το σχολείο και αναλόγως δραστηριοποιούνται στο να διατηρήσουν τη σύνδεση του παιδιού με το σχολείο

Προγράμματα παρέμβασης

- Το check εστιάζει στην συνεχή αξιολόγηση των επιπέδων εμπλοκής των μαθητών στο σχολείο με δείκτες επίδοσης τις παρουσίες, του βαθμούς και τις αποβολές
- Το connect περιλαμβάνει δύο ειδών μαθητοκεντρικές παρεμβάσεις = α) τις βασικές οι οποίες εφαρμόζονται σε όλους τους μαθητές μία η δύο φορές το μήνα & β) τις εντατικές οι οποίες εφαρμόζονται εξατομικευμένα και συχνότερα
- ---η σπουδαιότητα του μέντορα έγκειται στην επιμονή που επιδεικνύει για τη συνέχιση της φοίτησης του μαθητή
- ---οι μέντορες διδάσκουν παραγωγικές δεξιότητες αντιμετώπισης δυσκολιών με επίλυση προβλημάτων, βοηθούν τους μαθητές να εντάξουν τις σκέψεις τη συμπεριφορά, και τα συναισθήματα τους μέσα στις ανάγκες

Προγράμματα παρέμβασης

- Του περιβάλλοντος του σχολείου και παρέχουν ευκαιρίες για επιτυχία στις σχολικές εργασίες με το να ενισχύουν τις οργανωτικές δεξιότητες
- Incredible Years = αποτελούν αναπτυξιακά προγράμματα τα οποία στοχεύουν στους σημαντικότερους παράγοντες επικινδυνότητας για τους γονείς τους εκπαιδευτικούς και τα παιδιά (Webster –Stratton & Reid 2010)
- ---στόχος των προγραμμάτων είναι να εκπαιδεύσουν τους γονείς και τους εκπαιδευτικούς στην προαγωγή της συναισθηματικής, κοινωνικής και σχολικής ικανότητας των παιδιών και να συμβάλλουν την πρόληψη και παρέμβαση σε φαινόμενα επιθετικότητας & ε συναισθηματικές δυσκολίες παιδιών ηλικίας από δύο έως οκτώ χρόνων

Προγράμματα παρέμβασης

- Τα προγράμματα βασίζονται σε 3 παραδοχές =
- 1. Όλα τα εμπλεκόμενα μέλη έχουν σημαντικές πληροφορίες να μοιραστούν σχετικά με το παιδί
- 2. Κάθε μέλος φροντίζει για την επιτυχία του παιδιού
- 3. Δημιουργία σταθερής συνεργασίας μεταξύ οικογένειας και σχολείου για να επιτευχθούν οι επιθυμητές αλλαγές στην συμπεριφορά του παιδιού
- [IY parent program, IY teacher program, IY child program]
- Προγράμματα σχολικού εκφοβισμού = πρότυπο επιθετικής συμπεριφοράς μεταξύ δύο ή περισσότερων παιδιών με χαρακτηριστικά

Προγράμματα παρέμβασης

- Α) την πρόθεση για πρόκληση βίας
- Β) την επανάληψη για μεγάλο χρονικό διάστημα
- Γ) την ύπαρξη διαφοράς δύναμης μεταξύ μαθητών που εκφοβίζουν και εκείνων που υφίστανται εκφοβισμό –ο εκφοβισμός διαφοροποιείται από τις συγκρούσεις ή τους καβγάδες που συμβαίνουν μεταξύ των παιδιών με παρόμοια σωματική ψυχολογική ή κοινωνική δύναμη (Merrell & Isava 2008 Olweus 1978; Salmivalli & Peets 2009)
- % το ποσοστό εκφοβισμού στις διάφορες χώρες κυμαίνεται μεταξύ 5-15%
- Το φαινόμενο στην Ελλάδα μελετάται μέσα από το πρίσμα του σχολικού εκφοβισμού

Προγράμματα παρέμβασης

- Το οποίο αποτελεί μία μορφή μία υποκατηγορία της επιθετικής συμπεριφοράς
- ---η Ελλάδα συμμετέχει σε διάφορα προγράμματα σχολικού εκφοβισμού και επιθετικότητας στα σχολεία
- ---ο Olweus 1993 έχει θεμελιώσει πρόγραμμα πρόληψης του σχολικού εκφοβισμού μεταξύ μαθητών και μαθητριών από 5-15 ετών
- Ολιστική παρέμβαση ενίσχυσης θετικών συμπεριφορών – Schoolwide Positive behavior Supports =βασικά χαρακτηριστικά της SWPBS είναι = α) 3 κατηγορίες παρεμβάσεων & υποστήριξης (καθολική επιλεκτική δευτερογενής ή τριτογενής),

Προγράμματα παρέμβασης

- Β) έμφαση στα αποτελέσματα σε επίπεδο μαθητή, γ) χρήση πιστοποιημένων ερευνητικά διαδικασιών, δ) συστήματα υποστήριξης, ε) συλλογή και χρήση δεδομένων για τη λήψη αποφάσεων
- Πρόγραμμα σπουδών για την πρόληψη της βίας =
- Second step- A violence prevention curriculum =εύκολο στην χρήση από τον εκπαιδευτικό ενώ περιλαμβάνει και εκπαίδευση γονέων
- ---στοχεύει στην μείωση της επιθετικής συμπεριφοράς ενώ παράλληλα αυξάνει τους προστατευτικούς παράγοντες και την κοινωνική επάρκεια –τα παιδιά μαθαίνουν να ανταποκρίνονται με ενσυναίσθηση προς τους άλλους και εξασκούνται σε δεξιότητες που τους βοηθούν να ηρεμούν

Προγράμματα παρέμβασης

- να μειώνουν το θυμό και να επιλύουν προβλήματα, να εκτιμούν την επικινδυνότητα διαφόρων καταστάσεων να παίρνουν αποφάσεις και να θέτουν στόχους
- Ένας οδηγός για εκπαιδευτικούς που βοηθά τα παιδιά που εκφοβίζουν, εκφοβίζονται ή είναι μάρτυρες σε περιστατικά εκφοβισμού = Bully Busters : A teacher's manual for helping bullies Victims and bystanders
- =ψυχοεκπαιδευτικό πρόγραμμα –στοχεύει στην απόκτηση δεξιοτήτων τεχνικών και στρατηγικών πρόληψης και παρέμβασης ιδιαίτερα σχετιζόμενων με προβλήματα σχολικού εκφοβισμού και θυματοποίησης μέσα στην τάξη

Προγράμματα παρέμβασης

- Αποτελείται από 7 ενότητες
- Α) αύξηση ευαισθητοποίησης σχετικά με τον εκφοβισμό
- Β) αναγνώριση του ατόμου που εκφοβίζεται
- γ) παρεμβάσεις σε περιπτώσεις εκφοβιστικής συμπεριφοράς
- Δ) παροχή βοήθειας στα άτομα που εκφοβίζονται
- Ε) παροχή βοήθειας στα άτομα εκφοβίζονται
- Στ) πρόληψη
- Ζ) χαλάρωση και δεξιότητες διαχείρισης άγχους
- Σε κάθε ενότητα υπάρχουν φύλλα εργασίας για τους εκπαιδευτικούς

Προγράμματα παρέμβασης

- Παρέμβαση ενίσχυσης θετικών συμπεριφορών (bully prevention in positive behavior support)= απευθύνεται σε όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας –οι μαθητές ανταμείβονται για την κατάλληλη ανταπόκριση τους στην προβληματική συμπεριφορά (Newman & Horne 2004)
- Πρόγραμμα για την αντιμετώπιση του εκφοβισμού της Σεβίλλης –Save –the Seville Anti-bullying in School project) (Ortega-Lera 2000) =στοχεύει στην μείωση των προβλημάτων βίας και επιθετικότητας στην Α/θμια & Β/θμια εκπαίδευση –πρόγραμμα ολιστικής παρέμβασης εμπνευσμένο από το αντίστοιχο πρόγραμμα του Sheffield of UK

Προγράμματα που αναπτύχθηκαν τις 2 τελευταίες 10τιες

- Από διεπιστημονικές ομάδες Παν/μιακών κέντρων σε συνεργασία με τα σχολεία
- ---το μοντέλο Comer αναπτύχθηκε από ομάδα ψυχικής υγείας στο Πανεπ/μιο Yale –αρχικά εφαρμόστηκε σε κατά τόπους περιοχές και μετά ευρύτερα
- ---ο όρος αναδόμηση περιγράφει τις δομικές και λειτουργικές αλλαγές στο σύστημα του σχολείου σε τοπικό επίπεδο
- ---το πρόγραμμα δίνει έμφαση σε θέματα μάθησης & ψυχικής υγείας για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των παιδιών στο δημοτικό σχολείο & ιδιαίτερα των παιδιών μειονοτικών ομάδων που μεγαλώνουν σε δύσκολες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες

Προγράμματα που αναπτύχθηκαν τις 2 τελευταίες 10τιες

- Η ομάδα σχεδιασμού & διαχείρισης =καθορίζει σχέδιο δράσης με στόχο την βελτίωση του μαθησιακού & κοινωνικού κλίματος του σχολείου, παρακολουθεί την εφαρμογή και την αξιολόγηση συντονίζει όλους τους συμμετέχοντες στο πρόγραμμα και βοηθά την ομάδα των γονέων στο σχεδιασμό των δραστηριοτήτων
- ---επικεντρώνεται στην σχολική επίδοση, κοινωνικό κλίμα, επιμόρφωση και συνεργασία με την κοινότητα
- Ομάδα ψυχικής υγείας =οι παρεμβάσεις της ομάδας περιλαμβάνει συμβουλευτική διαλεκτική συμβουλευτική διαχείριση κρίσεων παραπομπές για παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών επιμορφωτικά σεμινάρια για το προσωπικό του σχολείου με θέμα την ανάπτυξη του παιδιού & την ψυχική υγεία

Προγράμματα που αναπτύχθηκαν τις 2 τελευταίες 10τιες

- Το πρόγραμμα συμμετοχής των γονέων υλοποιείται σε τρία διαδοχικά επίπεδα = α) δραστηριότητες ευρέος φάσματος για μεγάλο αριθμό γονέων, β) συνεργασία των γονέων με τους εκπαιδευτικούς προκειμένου να λειτουργήσουν ως εθελοντές, συμμετοχή μικρού αριθμού γονέων στην ομάδα διαχείρισης και σχεδιασμού του σχολείου
- ---για να υπάρξουν θετικά αποτελέσματα από την συμμετοχή των γονέων στο συγκεκριμένο πρόγραμμα θα πρέπει να προϋπάρχουν 3 βασικά χαρακτηριστικά
- Εμπιστοσύνη
- Καλός αρχικός σχεδιασμός
- ενδυνάμωση

Προγράμματα που αναπτύχθηκαν τις 2 τελευταίες 10τιες

- Το σχολείο του Zingler –Πανεπ/μιο του Yale (Center in Child Development and Social Policy) έθεσαν σε εφαρμογή ένα ολόκληρο πρόγραμμα φροντίδας των παιδιών και στήριξης των οικογενειών τους στο πλαίσιο των δημόσιων σχολείων που αποτελούν χώρους παροχής ποικίλων υπηρεσιών
- ---το πρόγραμμα απευθυνόταν σε οικογένειες που δεν είχαν την οικονομική δυνατότητα να παρέχουν την ημερήσια φροντίδα στα παιδιά τους απουσίαζαν στην δουλειά =οι δράσεις που παρείχαν ήταν =ολοήμερο πρόγραμμα για παιδιά προσχολικής, παροχή φροντίδας σε παιδιά από το Νηπιαγ μέχρι την ΣΤ, δίκτυο παροχής φροντίδας στην οικογένεια, σύστημα ενημέρωσης και πληροφόρησης για υπάρχουσες υπηρεσίες και για αντίστοιχο σύστημα παραπομπών, πρόγραμμα στήριξης

Προγράμματα που αναπτύχθηκαν τις 2 τελευταίες 10τιες

- Και εκπαίδευσης παιδιών και γονέων στο σπίτι
- ---το σχολείο του Μέλλοντος –πολυεπίπεδο πρόγραμμα παρέμβασης –από το Ίδρυμα Hogg για την Ψυχική Υγεία –την υλοποίηση την ανέλαβε η ομάδα του Πανεμ/ιου Texas 1999
- ---το πρόγραμμα στηρίχθηκε σε 4 τομείς =
- Την ενσωμάτωση ευρείας κλίμακας ΥΥ & ΨΥ στο χώρο του σχολείου
- Την ενεργό συμμετοχή των γονέων και των εκπαιδευτικών στις δράσεις του προγράμματος
- Την συμμετοχή πολλών δημοσίων & ιδιωτικών οργανισμών ή φορέων με την ιδιότητα των συνεργατών
- Την εξασφάλιση της δέσμευσης & της αφομοίωσης στο πρόγραμμα των διευθυντών των σχολίων & του λοιπού διοικητικού προσωπικού

Προγράμματα που αναπτύχθηκαν τις 2 τελευταίες 10τιες

- Οι στόχοι του προγράμματος ήταν =
- Α) η βελτίωση της ζωής των παιδιών
- Β) η βελτίωση της σχολικής επίδοσης και προσαρμογής των μαθητών με την εμπλοκή και συμμετοχή των γονέων και της κοινότητας στην εκπαίδευση τους
- Γ) τον προσδιορισμό των δυνατοτήτων των παιδιών των οικογενειών των σχολείων και της κοινότητας οι οποίες θα αποτελέσουν και τη βάση της παρέμβασης
- Δ) την εφαρμογή των προγραμμάτων με στόχο την ενίσχυση της αυτοεκτίμησης και την ατομική ανάπτυξη
- Ε) τον συντονισμό των υπηρεσιών για τα παιδιά και τις οικογένειες στην γειτονιά που ζούν
- ΣΤ) πρόληψη ή αντιμετώπιση ποικίλων προβλημάτων

Προγράμματα που αναπτύχθηκαν τις 2 τελευταίες 10τιες

- Τα σχολεία ως κοινότητες που νοιάζονται και φροντίζουν
- ---μοντέλο του βασικού σχολείου –(Boyer’s Basic School Model 1995) δίνει έμφαση στην δημιουργία ομάδων έτσι ώστε οι μαθητές να ανήκουν σε μια σχολική κοινότητα
- ----μοντέλο του Sizer Essential Schools =το πρόγραμμα δίνει έμφαση στο ρόλο του εκπαιδευτικού ως μέντορα και στο περιεχόμενο των σχολικών εργασιών προκειμένου οι μαθητές να νιώσουν ότι αξίζει να συμμετέχουν στη σχολική ζωή και να αναλάβουν δεσμεύσεις –τα παιδιά δημιουργούν μικρές ομάδες σπίτια και συνεργάζονται με μικρότερο αναλογικά αριθμό εκπαιδευτικών για μεγάλο χρονικό διάστημα

Προγράμματα που αναπτύχθηκαν τις 2 τελευταίες 10τιες

- ----Το πρόγραμμα μαζί για τα παιδιά (together for children) (Bass 2002)
- ----πρόγραμμα για την ανάπτυξη του παιδιού = (Child Development Project –CDP Battistich, Watson, Solomon, Schaps, & Solomon, 1991)εφαρμόστηκε πιλοτικά σε δημοτικά σχολεία στην Καλιφόρνια
- ---σήμερα εφαρμόζεται σε περισσότερα από 100 σχολεία σε διάφορες περιφέρειες στις ΗΠΑ
- ---οι βασικοί άξονες =
- Α) ανάπτυξη στενών διαπροσωπικών σχέσεων στο χώρο του σχολείου τόσο μεταξύ των ιδίων παιδιών όσο και μεταξύ μαθητών και εκπαιδευτικών

Προγράμματα που αναπτύχθηκαν τις 2 τελευταίες 10τιες

- Β) εμπλουτισμός των ΑΠ με δράσεις οι οποίες δίνουν στα παιδιά τη δυνατότητα να αυτενεργήσουν και να συμμετάσχουν ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία
- Γ) η άσκηση των παιδιών σε βασικές «προκοινωνικές» αξίες τόσο κατά την διάρκεια του μαθήματος με αφορμή τη διδακτέα ύλη όσο και στο πλαίσιο της καθημερινής αλληλεπίδρασης των παιδιών με τους εκπαιδευτικούς τους οι οποίοι αποτελούν μοντέλα ρόλων,
- Δ) η σταδιακή άσκηση στην τήρηση της τάξης και στην πειθαρχία μέσα από δημοκρατικές διαδικασίες στις οποίες οι μαθητές μαθαίνουν να συμβάλλουν ο καθένας στο βαθμό που μπορεί-στη δημιουργία θετικού κλίματος στην τάξη

Προγράμματα που αναπτύχθηκαν τις 2 τελευταίες 10τιες

- Ε) η στενή συνεργασία σχολείου και οικογένειας
- ΣΤ) η εφαρμογή προγραμμάτων ειδικά σχεδιασμένων να παρέχουν στα παιδιά ευκαιρίες συνεργασίας αλληλοβοήθειας φροντίδας και ορμονικής συνύπαρξης
- ---τα αποτελέσματα ήταν βελτίωση στα κίνητρα των παιδιών για μάθηση & στην σχολική τους επίδοση

- Πρόγραμμα ΨΥ (Primary mental Health project – PMHP)- Πανεπ/μιο του Rochester –αποτελεί ένα δομικό μοντέλο με 4 βασικά στοιχεία =
- Α)απευθύνεται σε παιδιά μικρής ηλικίας –περιθώρια πρόληψης μελλοντικών προβλημάτων

Προγράμματα που αναπτύχθηκαν τις 2 τελευταίες 10τιες

- Β) χρήση συστηματικής διαδικασίας διάγνωσης για τον εντοπισμό των παιδιών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες σχολικής προσαρμογής
- Γ) παροχή υπηρεσιών βοήθειας και φροντίδας στα παιδιά που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στο σχολείο
- Δ) επιμερισμός των επαγγελματικών ρόλων σε συγκεκριμένες δράσεις
- ----η εφαρμογή του προγράμματος ακολουθεί τα εξής στάδια =
- Α) ψυχοδιαγνωστική αξιολόγηση για την περιγραφή του προφίλ των παιδιών όσον αφορά στους δείκτες ΨΚ επάρκειας & δυσκολίες Σχολικής προσαρμογής

Προγράμματα που αναπτύχθηκαν τις 2 τελευταίες 10τιες

- Β) παραπομπές των εκπαιδευτικών και εντοπισμός των μαθητών που χρειάζεται να συμμετάσχουν σε πρόγραμμα παρέμβασης
- Γ) αξιολόγηση των δεδομένων της διαγνωστικής διαδικασίας από την υπεύθυνη ομάδα του προγράμματος
- Δ) παροχή φροντίδας-βοήθειας στα παιδιά που αντιμετωπίζουν δυσκολίες προσαρμογής σε ατομική ή σε ομαδική βάση από τους βοηθούς
- Ε) ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των μελών της ομάδας συντονισμού & επαναπροσδιορισμό των στόχων
- ΣΤ) τακτικές συναντήσεις των συμμετεχόντων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του προγράμματος με στόχο την αξιολόγηση όσων έχουν πραγματοποιηθεί έως το συγκεκριμένο χρονικό σημείο
- Ζ) επισκέψεις των υπεύθυνων συμβούλων
- Η) διαρκής κατάρτιση & συναντήσεις συμβουλευτικής
-

Προγράμματα που αναπτύχθηκαν τις 2 τελευταίες 10τιες

- Πρόγραμμα Achieve (center for mental health in Schools at UCLA, 2008 –Knoff & Batsche, 1995; Knoff 2002)
- ---το πρόγραμμα έχει συγκεκριμένη δομή =
- Α) σχεδιασμός στρατηγικής και οργανωτικής ανάλυσης του συστήματος
- Β) διαδικασία παραπομπής ανάλυση περιπτώσεων
- Γ) κατάρτιση εκπαιδευτικών σε αποτελεσματικές μεθόδους διδασκαλίας & συμπεριφοράς στην τάξη
- Δ) κατάρτιση σε λειτουργικές μεθόδους αξιολόγησης των ΜΔ με βάση το ΑΠ καθώς και σύνδεση και σχεδιασμό προγράμματος παρέμβασης
- Ε) συμβουλευτική των εκπαιδευτικών για την εφαρμογή αποτελεσματικών συμπεριφοριστικών παρεμβάσεων σε προβλήματα μάθησης & συμπεριφοράς των μαθητών

Προγράμματα που αναπτύχθηκαν τις 2 τελευταίες 10τιες

- ΣΤ) εκπαίδευση καθοδήγηση & υποστήριξη των γονέων σε συγκεκριμένα θέματα που αφορούν τη μάθηση και τη συμπεριφορά των μαθητών
- Ζ) έρευνα και αξιολόγηση του προγράμματος
- ---η εφαρμογή του προγράμματος επικεντρώνεται =
- Ενδυνάμωση των δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών στην επίλυση προβλημάτων τα οποία αφορούν τις μαθησιακές & κοινωνικές δυσκολίες μαθητών που ανήκουν σε ομάδα υψηλού κινδύνου
- Βελτίωση δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών στη διαχείριση της τάξης και της συμπεριφοράς μαθητών

Προγράμματα που αναπτύχθηκαν τις 2 τελευταίες 10τιες

- Βελτίωση των παρεχόμενων σχολικών ψυχολογικών υπηρεσιών στους μαθητές με χαμηλή σχολική απόδοση
- Ενίσχυση της σχολικής και της κοινωνικής προόδου των μαθητών μέσα από την ενεργό συμμετοχή των γονέων στην εκπαίδευση των παιδιών τους
- Αξιολόγηση των διαφορετικών τομέων του προγράμματος
- Δημιουργία κατάλληλου σχολικού κλίματος στο οποίο κάθε εκπαιδευτικός και κάθε μέλος του προσωπικού θα έχουν την ευθύνη για έναν μαθητή

Προγράμματα που αναπτύχθηκαν τις 2 τελευταίες 10τιες

- Γενικά η αποτελεσματικότητα όλων των προγραμμάτων είναι θέμα σύνδεσης θεωρίας των εμπειρικών ερευνών και της αξιολόγησης των αναγκών των συγκεκριμένων πλαισίων – οι ερευνητές επισημαίνουν τη σπουδαιότητα της θέσπισης αντικειμενικών κριτηρίων τα οποία καθορίζουν την αποτελεσματικότητα των παρεμβατικών προγραμμάτων αναφορικά με την επίτευξη βραχυπρόθεσμων & μακροπρόθεσμων στόχων

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

